

Lieve Gemeente,

Een poosje geleden zag ik een Deense film over het leven van een man die Lykke Per - Gelukkige Peter, werd genoemd.

En hij werd zo genoemd omdat hij zo op het oog veel geluk had in zijn leven.

Hij was een technisch genie, vol plannen voor energieprojecten die Denemarken vooruit zouden helpen.

En het lukte hem daarvoor geldschieters te vinden, die hem aan alle kanten wilden helpen.

Bovendien zou hij gaan trouwen met een rijke vrouw, zodat hij de geldzorgen uit zijn jeugd en zijn studietijd voorgoed achter zich zou kunnen laten.

Kortom een zonnige toekomst lag voor hem klaar.

Alleen lukte het hem niet om die binnen te gaan.

Hij had toen hij met zijn studie begon, gebroken met zijn streng christelijke familie, die hem in de weg had gestaan om zijn dromen na te jagen, maar hoe ouder hij werd hoe meer last hij van die breuk kreeg.

Ook zijn koppigheid en eigenzinnigheid en het niet willen toegeven van fouten die hij had gemaakt om zijn doel te bereiken, stonden hem danig in de weg.

Met elkaar veroorzaakte dit dat hij zijn hooggestemde idealen niet kon waarmaken.

Hij slijt zijn leven in armoede en kwijnt uiteindelijk weg.

Ik moest aan dit verhaal denken bij de twee gelijkenissen die we vanmorgen gelezen hebben.

Er is iemand die een toren wil bouwen, maar eerst goed gaat uitrekenen hoeveel dit met elkaar gaat kosten voor hij eraan begint.

En er is een koning die eerst goed gaat kijken hoe groot het leger van zijn tegenstander is voordat hij begint aan een oorlog tegen hem.

Want mocht het leger van de ander veel groter en sterker zijn dan zijn leger dan zijn de voorwaarden voor vrede misschien wel een betere optie.

Jezus vertelt deze gelijkenissen als een waarschuwing: Denk eerst goed na, voordat je iets onderneemt.

Denk na over de gevolgen.

Denkend aan de Deense film betekent dit misschien ook wel dat we niet zomaar onze ambities en ons eigen belang en ons eigen ego, moeten najagen ten koste van alles.

Maar dat we ook goed moeten kijken wat dit kost.

Ten koste van wat en van wie streven we ons eigen belang na?

Welke brokken maken we?

Wat zijn de consequenties en houden we daar goed rekening mee?

De man uit de film brak met zijn familie en daar kreeg hij later verschrikkelijk veel last van.

Het gekke is dat Jezus nu juist de opdracht lijkt te geven dit wel te doen, wanneer we hem willen volgen.

“Als je niet je familie verlaat, dan kun je mij niet volgen,”

Een behoorlijk krasse uitspraak.

En als Jezus dit werkelijk zo bedoelt, dan is dit voor de meeste mensen onmogelijk en zeker ook onwenselijk.

Want het gevolg hiervan is altijd veel verdriet voor alle partijen.

Wat moeten we hiermee?

Je familie verlaten.

De Bijbel in gewone taal heeft ‘verlaten’ vertaald met ‘opgeven’.

Je moet je familie opgeven, ‘breken met’ vertaalt de Nieuwe Bijbelvertaling.

Je ziet hoe de vertalers er ook mee worstelen.

In het Grieks staat er 'haten', je moet je familie haten.

Maar bij haten in de taal van de Bijbel gaat het niet om een gevoel van vijandschap of een hekel hebben aan iemand.

Bij het woord haten gaat het in de Bijbel om het tegenovergestelde van 'liefhebben'.

Het kan gaan om twee mensen: de ene is de beminde, de andere de niet-beminde.

Zo staat er van Jacob dat hij Rachel liefhad en zijn andere vrouw Lea haatte.

Dat betekent niet dat hij een hekel heeft aan Lea, maar zij is nu eenmaal niet de vrouw die hij liefheeft, zij is de niet-beminde.

Met het haten van vader en moeder hoeft daarom ook niet bedoeld te worden dat we een hekel aan hen moeten hebben, maar de vraag wordt gesteld wie degene is die we uiteindelijk liefhebben.

Wat komt er op de eerste plaats?

Bij wie liggen onze prioriteiten?

Liggen die niet meestal bij het eigen belang?

En wordt er dan met 'breken met je familie' misschien 'breken met ons eigen belang' bedoeld.

Jezus stelt het heel scherp.

Hem navolgen betekent een radicale omkering van elke instelling die primair gericht is op het eigenbelang.

Het gaat hier om het breken met onze gerichtheid op het eigen ik.

Hetzelfde geldt ook voor het gedeelte over het afstand doen van je bezittingen.

“Wie geen afstand doet van al zijn bezittingen, kan mijn leerling niet zijn.”

Weer zo'n onmogelijke eis lijkt het wel, maar misschien is deze wat beter te begrijpen.

Want waarschijnlijk is dit een uitspraak die vooral door de evangelist Lukas zo is opgeschreven omdat deze zich behoorlijk ergerde aan het grote verschil tussen arm en rijk in zijn eigen gemeente.

Juist hij benadrukt in zijn evangelie altijd het loslaten van het bezit.

Het is heel waarschijnlijk dat Lukas zulke radicale eisen stelt, als je leerling van Jezus wilt worden, om daarmee zijn eigen gemeenteleden wakker te schudden.

Zo beschrijft hij ook dat de eerste leerlingen van Jezus volledig en vrijwillig afstand van al hun bezit deden.

Zij waren niet altijd al arm maar hebben daarvoor gekozen.

Leerling van Jezus zijn betekende volgens Lukas: alles achterlaten en hem volgen.

Dat heeft de hoogste prioriteit.

Dat doen de zonen van Zebedeüs en Petrus en Levi ook en hier nodigt Jezus de toehoorders uit hetzelfde te doen.

En volgen is dan ook weer iets anders dan met hem meetrekken.

Lukas beschrijft dat er grote menigten met Jezus meetrokken.

Juist tegen hen zegt Jezus: Je kunt niet mijn leerling zijn wanneer je niet breekt met je familie, ja zelfs met je eigen leven.

Het gaat om een radicale omkering van je eigen vertrouwde leven.

Een radicale omkering van de ik - gerichtheid die wij doorgaans vertonen.

Het jezelf niet meer in het middelpunt van de wereld zetten.

Het zien van de ander tegenover ons.

En dat heeft dan ook weer te maken met je kruis op je nemen.

Betekent dat kruis op je nemen niet gewoon ons leven leiden met alles wat er op ons pad komt.

Ons bestaan in goede banen leiden met alle mensen om ons heen en met alles wat er gebeurt.

Mooie dingen, maar ook zo vaak moeilijke en verdrietige dingen.

Leerling van Jezus worden: dat is denk ik, ons leven leiden en dan luisteren naar wat Hij zegt en kijken welke kant Hij op wijst.

Het is: ons op andere gedachten laten brengen en ons door hem laten inspireren.

In zijn leven heeft Jezus God laten zien, God gedáán zouden we kunnen zeggen.

De Bijbel vertelt dat hij zijn leven gegeven heeft als brood om gegeten te worden, om in anderen levenskracht te worden.

Dat mogen we straks bij het Avondmaal gedenken en daar kunnen we dan kracht uit putten, levenskracht voor ons leven.

Amen